

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 278 / 26.06.2025

Biroul permanent al Senatului

314 / 2.03.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România – Republicată

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România – Republicată (b288/26.06.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3928/30.06.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D552/01.07.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit *Expunerii de motive*, intervențiile legislative sunt argumentate prin faptul că „Dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, în opinia noastră conțin o prevedere discriminatorie în privința acordării măsurilor reparatorii diferențiate în baza legilor speciale reparatorii, diferențe semnalate între persoanele

fizice care sunt considerate ca fiind persoane îndreptățite de a beneficia de măsuri reparatorii pentru construcțiile demolate, drept acordat în lumina prevederilor art. 11 din Legea nr. 10/2001 și cultele care nu au acest drept stabilit în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000”.

Totodată, se specifică faptul că, „Prin Decizia CCR nr. 542 din 18 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 [...], Curtea Constituțională a respins ca inadmisibilă aceasta excepție, reținând, printre altele, faptul că: «[...] neincluderea soluției normative constând în acordarea de despăgubiri pentru imobilele demolate preluate de la cultele religioase nu poate forma obiect al controlului de constituționalitate ținând de opțiunea generală a legiuitorului asupra acestei materii, care nu poate fi modificată sau completată de instanța de contencios constituțional care, altminteri, s-ar erija în legiuitor pozitiv, contrar rolului său constituțional». (paragraful 18 din Decizie)”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **titlu**, pentru a reflecta în mod corect operațiunile preconizate în cuprinsul propunerii legislative și în acord cu rigorile de redactare a textului normativ, sintagma „pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență 94/2000” se va reda sub forma „*pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000*”.

Totodată, termenul „- Republicată” se va elimina.

5. La partea introductivă a **articolului unic**, pentru a reflecta în mod corect intervențiile preconizate și în acord cu uzanțele de redactare a actelor normative, sintagma „Ordonanța de urgență 94/2000” va fi redată sub forma „*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000*”, iar sintagmele „*data de*” și „*se modifică și*” se vor elimina.

6. La părțile dispozitive ale **pct. 1 - 3**, în acord cu uzanțele de redactare a actelor normative, sintagma „și va avea următorul cuprins” va fi redată sub forma „*cu următorul cuprins*”.

7. La **pct. 1**, referitor la textul propus pentru **art. 1 alin. (3¹)**, având în vedere caracterul mult prea general al sintagmei „*cu oricare dintre destinațiile avute la data preluării abuzive*” cu referire la „*construcțiile demolate situate în intravilanul localităților*”, este dificil ca norma propusă să poată genera efecte juridice în această formulare, și în considerarea celorlalte dispozițiilor din cadrul actului normativ de bază, care stabilesc categoriile de imobile care fac obiectul acestui act normativ.

În acest sens, precizăm că, *de lege lata*, la **art. 1 alin. (1)** din actul normativ de bază, este prevăzut în mod expres faptul că acesta vizează ***retrocedarea către foștii proprietari ai imobilelor care au aparținut cultelor religioase din România și au fost preluate în mod abuziv, cu sau fără titlu, de statul român, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, altele decât lăcașele de cult, aflate în proprietatea statului, a unei persoane juridice de drept public sau în patrimoniul unei persoane juridice din cele prevăzute la art. 2.***

În altă ordine de idei, „*construcțiile demolate situate în intravilanul localităților*” nu mai pot fi retrocedate, putând fi analizată, eventual posibilitatea ***înstituirii unor măsuri reparatorii în echivalent a unor construcții existente la momentul preluării abuzive***, preluate în condițiile specificate la **art. 1 alin. (1)** din actul normativ de bază, măsuri reparatorii care însă se pot realiza în condițiile legii speciale care reglementează tipul și procedura de acordare a despăgubirilor.

Este adevărat că **art. 1 alin. (6)** și **art. 2 alin. (4)** din actul normativ de bază fac vorbire despre acordarea de măsuri reparatorii în echivalent potrivit legii speciale, însă acestea se referă la situația reglementată de **art. 1 alin. (4)** din acest act normativ, respectiv ipoteza terenurilor ocupate parțial sau în totalitate cu alte construcții, iar nu la ipoteza construcțiilor preluate abuziv și care au fost, ulterior, demolate.

În același sens, menționăm că, potrivit Deciziei Înaltei Curte de Casație și Justiție nr. 12/2024 „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor **art. 6 alin. (1)** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ***numai titularii cererilor de retrocedare ale căror imobile, ce fac obiectul ordonanței de urgență, au fost înstrăinate legal după data de 22 decembrie 1989 pot opta pentru acordarea***

măsurilor reparatorii în echivalent potrivit art. 5 alin. (5) din actul normativ sus-menționat.”.

Ca urmare a celor de mai sus, dispozițiile propuse trebuie să se conformeze cerințelor art. 61 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora prevederile care completează actul normativ trebuie să se integreze organic în actul supus completării.

8. La **pct. 2**, referitor la textul propus pentru **art. 4 alin. (1¹)**, întrucât construcțiile demolate nu mai pot fi retrocedate, este de analizat utilizarea sintagmei „*Cerere de retrocedare*”.

De asemenea, în actuala redactare, prin utilizarea sintagmei „*în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi*”, norma capătă caracter retroactiv, fiind încălcate dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituția României.

Ca urmare, soluția legislativă nu poate fi încadrată în actul de bază și trebuie să facă obiectul unui articol de sine stătător, marcat ca **art. II**. În ipoteza însușirii prezentei observații, actualul articol unic va fi marcat ca **art. I**.

9. La **pct. 3**, referitor la textul propus pentru **art. 4 alin. (6¹)**, semnalăm că utilizarea sintagmei „*orice probe din care se poate deduce întinderea dreptului*” nu răspunde exigențelor normelor de tehnică legislativă privind claritatea și predictibilitatea textului normativ, caracterul vag al acesteia determinând dificultăți în aplicarea unei astfel de dispoziții, fiind necesară reformularea acesteia, astfel încât să fie prevăzute în mod expres probele vizate, în acord cu intenția de reglementare.

PRESIDENTE
Florin **MORDACHE**

București
Nr. 533/25.07.2025